

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และการคุ้มครอง การจดทะเบียนโดเมนเนม*

สุกฤตา พิชยชินโชติ**

อภิญญา เลื่อนฉวี***

Received : June 18, 2019

Revised : October 2, 2019

Accepted : October 8, 2019

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับโดเมนเนมในประเทศไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์และการคุ้มครองการจดทะเบียนโดเมนเนม เนื่องจากปัจจุบันโดเมนเนมมีความสำคัญและเป็นที่สนใจในระดับนานาชาติ สำหรับประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโดเมนเนมที่สามารถนำมาบังคับใช้ได้โดยตรง การนำหลักกฎหมายมาปรับใช้กับโดเมนเนมในปัจจุบันต้องอาศัยพระราชบัญญัติเครื่องหมายทางการค้า พ.ศ. 2534 มาใช้ในลักษณะหลักการเทียบบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม โดเมนเนมไม่ใช่เครื่องหมายทางการค้าและในทางกลับกันเครื่องหมายทางการค้าก็มีใช้โดเมนเนม เนื่องจากโดเมนเนมมีลักษณะเฉพาะ อีกทั้งหลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนโดเมนเนมเป็นหลักเกณฑ์ที่ออกโดยภาคเอกชน สามารถยกเลิก แก้ไข เปลี่ยนแปลงได้ง่าย นอกจากนี้การที่ไม่มีหน่วยงานของภาครัฐเข้ามาทำหน้าที่รับผิดชอบจดทะเบียนโดเมนเนมเพื่อเป็นสื่อกลางในการควบคุมรวมถึงกำหนดนโยบาย วางแบบแผนเกี่ยวกับโดเมนเนม ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านการพิจารณาเจตนาของผู้จดทะเบียนโดเมนเนม หลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนโดเมนเนมทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับช่วงระยะเวลาที่จะเริ่มต้นการคุ้มครองผู้จดทะเบียนโดเมนเนม รวมถึงปัญหาเรื่องการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนโดเมนเนมมีผลกระทบต่อความเป็นเจ้าของชื่อโดเมนเนม

* เรียบเรียงจากวิทยานิพนธ์เรื่องมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และการคุ้มครองการจดทะเบียนโดเมนเนม

** นบ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษาลัทธิสุตฺรนิคาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

*** รองศาสตราจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

จากการศึกษาพบว่า การที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายที่มาบังคับใช้กับโดเมนเนมได้โดยตรงและกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ยังมีความล้าหลัง อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับควมมีลักษณะเฉพาะของโดเมนเนม ซึ่งเป็นการยากที่จะควบคุมการจดทะเบียนโดเมนเนมและคุ้มครองผู้เป็นเจ้าของชื่อโดเมนเนมโดยใช้กฎหมายฉบับอื่น ผู้วิจัยจึงเห็นควรจัดให้มีกฎหมายที่สามารถเข้ามากำกับดูแลเกี่ยวกับโดเมนเนมโดยตรง โดยการเสนอให้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองโดเมนเนมให้ครอบคลุมถึงหลักเกณฑ์และการคุ้มครองการจดทะเบียนโดเมนเนม นอกจากนี้ควรจัดตั้งหน่วยงานของทางภาครัฐ เพื่อเข้ามาทำหน้าที่เปิดการประมูลเพื่อหาหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามาทำหน้าที่รับจดทะเบียนโดเมนเนม และมีการวางนโยบายเพื่อให้ครอบคลุม ผู้ที่ได้จดทะเบียนโดเมนเนมไว้ก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโดเมนเนม โดยนำแนวคิดและหลักการของต่างประเทศรวมถึงการร่างกฎหมายของประเทศไทยมาเป็นแนวทางในการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองโดเมนเนม เพื่อแก้ไขปัญหาโดเมนเนมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : โดเมนเนม เว็บไซต์ ไฮเบอร์สคอว์ติ้ง และ ไฮเบอร์ไพรเวท

ผู้รับผิดชอบบทความ : นางสาวสุกฤตา พิทยชินโชติ ที่อยู่ 34/7 บางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150

---

¹ สยามคมผู้ดูแลเว็บไทย, “เว็บไซต์ (Website) คืออะไร?” สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2561 จาก <https://www.webmaster.or.th/website>

Legal Measures on Rules and Protection of Domain Name Registration

---

Sukitta Pithayachinchot*

Apinya Luernshavee**

Abstract

This thesis is aimed to study and acquire a good understanding of the problems occurred with domain names in Thailand in relation to the rules and protection of domain name registration. Nowadays, domain names are important and interest to the nation for a long time since Thai jurisdiction does not provide any law directly applicable to domain name registration. Consequently, the Trademark Act B.E. 2534 (1991) is applied to domain names on analogical basis as the closest legislation. Nonetheless, domain names are not trademarks, and conversely, trademarks are not domain names. The existing registration rules on domain name registration are issued by private sectors which can be easily repealed, amended and revised. Furthermore, the lack of government agency, being responsible for registration of domain names and acting as an intermediary to control and lay down the relevant policies and guidelines, leads to several problems relating to the examination of domain name applicants' good faith and the rules on domain name registration. The start of protection period available for domain name applicants including the determination of domain name registration fee which gives effect to the ownership in domain names.

According to the study, Thai law is silent on the legislation which directly governs domain names. Moreover, the existing law is not up-to-dated and suitable for the specific nature of domain names. It is difficult to control the registration of domain names and to protect the owners of domain names

* Master of Law Program students Pridi Banomyong, Faculty of Law Dhurakij Pundit University
LL.B, Thammasat University

** D.D.E, Associate Professor, Faculty of Law, Pridi Banomyong, Dhurakij Pundit University

by applying other legislation. Accordingly, the author proposes that a law directly applicable to domain name registration be enacted, including the domain name act, covering the rules and protection of domain name registration. Moreover, a government agency should be established in order to select a private sector to perform the function of domain name registration by tender. In addition, the agency should lay down the policies which is retrospectively applied to the domain names registered prior to the enactment of proposed domain name act. Should be adapted and form the basis for appropriate solution of the problems occurred in Thai jurisdiction.

Keywords : Domain name, Website, Cybersquatting, Cyberpirate

Corresponding Author : Sukitta Pithayachinchot, 34/7 M.5 Kanlapapluak Rd. Bangkhuntean Chomtong Bangkok 10150

บทนำ

ปัจจุบัน

การแสดงตัวตนบนโลกอินเทอร์เน็ต ปรากฏผ่านหน้าเว็บไซต์ ซึ่งเว็บไซต์ทำหน้าที่เป็น หน้าต่างแสดงผลจากการติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยงฐานข้อมูล โดยอาศัยหน้าเว็บไซต์เป็นสื่อกลางในการบ่งบอกถึงสถานที่อยู่ แหล่งที่มาของสินค้าและบริการ รวมถึงการแสดงผลข้อมูลที่สามารถเชื่อมต่อและเข้าถึงระหว่างกัน โดยอาศัยรหัสไอพีแอดเดรสหรือหมายเลขประจำเครื่องคอมพิวเตอร์ (Internet Protocol Address: IP Address) เป็นรหัสตัวเลขชุดเรียงกันจำนวน 4 ชุด เช่น <http://287.150.217.167> ซึ่งทำหน้าที่เป็นหมายเลขประจำตัวเครื่องแต่ละเครื่องที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลเข้าหากัน ด้วยความที่ IP Address มีความยาวและยากต่อการจดจำ จึงเกิดการคิดค้นการแปลงรหัสชุดตัวเลข IP Address มาเป็นตัวอักษร อันเป็นที่มาของการตั้ง “โดเมนเนม” ขึ้นมาเพื่อให้มีความสั้น กระชับ และง่ายต่อการจดจำและเรียกขาน กล่าวคือ เป็นการเรียกหาเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงอยู่บนอินเทอร์เน็ตโดยผ่านโดเมนเนม

โดเมนเนมคือ ชื่อเรียกที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต² ที่ง่ายต่อการจดจำของผู้ใช้งานแทนการเรียกด้วยที่อยู่ที่เป็นรหัสชุดตัวเลข ซึ่งเป็นชื่อที่ตั้งขึ้นเพื่อนำทางให้ผู้เข้าใช้เข้าสู่เว็บไซต์ผ่านระบบโดเมนเนม (Domain Name System) โดยแต่ละโดเมนเนมสามารถมีได้เพียงชื่อเดียวเท่านั้น ไม่สามารถซ้ำกับโดเมนเนมอื่นที่ได้จดทะเบียนโดเมนเนมไว้ก่อนแล้วได้ ทำให้

โดเมนเนมมีมูลค่าในตัวเอง สามารถจำหน่ายจ่ายโอน ให้เช่า เพื่อนำมาแก๊งกำไร หรือสามารถตีราคาเป็นเงินได้ สำหรับประเทศไทยอินเทอร์เน็ตได้เข้ามาใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร มีการเริ่มใช้และจดทะเบียนโดเมนเนมในปี 2530³ โดยในปี 2531 โดเมนเนมกลุ่มแรกที่ได้รับจดทะเบียนมี 3 สถาบัน ได้แก่ ait.th ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย, psu.th ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ chula.th ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มาและความสำคัญ

การคิดค้นโดเมนเนมอาจมีความคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้า หรือชื่อของบุคคลอื่นได้ ทำให้ผู้ที่เป็นเจ้าของชื่อเหล่านั้นได้รับผลกระทบจากการนำชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้า หรือชื่อของตนไปจดทะเบียนเป็นโดเมนเนมไว้ก่อนผู้เป็นเจ้าของชื่อที่แท้จริง ดังนั้น โดเมนเนมจึงมีความสำคัญควรให้ความสนใจในการคุ้มครองและป้องกันสิทธิ์อันเกี่ยวข้องกับโดเมนเนม พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขที่เหมาะสมและเป็นธรรมเพื่อยุติปัญหาข้อพิพาททางโดเมนเนม รวมไปถึงการป้องกันสิทธิ์ของผู้บริโภคในการสืบสวนหลังผิด

ปัจจุบันการบังคับใช้กฎหมายกับโดเมนเนมภายในประเทศไทยอาศัยการตีความ โดยนำพระราชบัญญัติหรือประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องเข้ามาปรับใช้ในลักษณะของบทกฎหมายที่ใกล้เคียงเพื่อพิจารณาเจตนาของผู้จดทะเบียนโดเมนเนม

² ไพบูรณ์ อมรภิษฎาเกียรติ, “การคุ้มครองทางกฎหมายของโดเมนเนมบนอินเทอร์เน็ต,” (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544), น.100.

³ ชวรงค์ ลิมป์ปัทมาปาณี, “1 ทศวรรษอินเทอร์เน็ตไทย “ไทยนิค” ผู้ปิดทองหลังพระ,” ไทยรัฐ, 30 เมษายน 2540.

ถึงความสุจริตหรือไม่สุจริตในการจดทะเบียนโดเมนเนมและแก้ไขปัญหาดomenเนมในเบื้องต้น เนื่องจากไม่ปรากฏบทบัญญัติทางกฎหมายที่เข้ามาคุ้มครองและรับรองสิทธิทางโดเมนเนมของผู้จดทะเบียนโดเมนเนมโดยตรง

แม้การนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้จะสามารถแก้ไขปัญหาดomenเนม⁴ บางประการได้ในเบื้องต้น แต่ในโลกดิจิทัล (Digital) ที่นวัตกรรมทุกอย่างมีความก้าวหน้าและพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ทำให้บทบัญญัติในปัจจุบันยังขาดประสิทธิภาพ ไม่สอดคล้องและไม่มียกเว้นที่ สามารถนำมาบังคับใช้กับโดเมนเนม ไม่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อที่จะบังคับใช้หรือรองรับข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายอันเกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโดเมนเนมมีความบกพร่อง ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนชัดเจนถึงการรับรองการคุ้มครองและจุดเริ่มต้นของการคุ้มครองโดเมนเนม ความชัดเจนของช่วงระยะเวลาที่โดเมนเนมจะได้รับการเริ่มต้นคุ้มครองสิทธิในชื่อโดเมนเนมกล่าวคือ โดเมนเนมจะได้รับความคุ้มครองตั้งแต่เมื่อใด ขณะใด และในขั้นตอนใด

เบื้องต้นการคุ้มครองโดเมนเนมจะคุ้มครองตามหลักผู้ใดจดทะเบียนก่อนผู้นั้นย่อมมีสิทธิก่อน (First Come First Served; FCFS) อันเป็นหลักสากล แต่ด้วยความไม่แน่นอนถึงช่วงเวลาที่จะได้รับการคุ้มครองว่าเป็นช่วงระยะเวลาตั้งแต่ที่ผู้ยื่นจดทะเบียนโดเมนเนมได้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนโดเมนเนม หรือนับตั้งแต่มีการได้รับการอนุมัติ

รับจดทะเบียนจากนายทะเบียน หรือเมื่อจดทะเบียนเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกรจดทะเบียนชื่อนิติบุคคล⁵ ในเบื้องต้นต้องมีการจองชื่อนิติบุคคลเพื่อขอจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด เมื่อนายทะเบียนพิจารณาให้จองชื่อและใช้ชื่อได้แล้ว ผู้ที่จองชื่อนิติบุคคลดังกล่าวจะต้องยื่นขอจดทะเบียนภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพิจารณาและจองชื่อให้ได้ แสดงให้เห็นว่า การจดทะเบียนชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท มีการคุ้มครองสิทธิในชื่อของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทไว้ตั้งแต่ขณะที่นายทะเบียนได้พิจารณาจองชื่อและให้ใช้ชื่อได้ แต่การคุ้มครองนั้นจะมีอยู่เพียง 30 วัน หากพ้นกำหนดระยะเวลา 30 วันถือว่าชื่อดังกล่าวบุคคลอื่นสามารถนำไปจดทะเบียนได้

นอกจากนี้การที่ไม่มีหน่วยงานภาครัฐที่จะเข้ามากำกับดูแล วางหลักเกณฑ์ที่มีผลบังคับใช้ได้ในลักษณะทั่วไป ส่งผลให้ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทหรือปัญหาดomenเนม ไม่สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะมีหลักเกณฑ์อันเกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนโดเมนเนมของแต่ละบริษัทที่รับจดทะเบียนโดเมนเนมที่มีความใกล้เคียงกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่เป็นเพียงข้อตกลงระหว่างเอกชน ปราศจากการรับรองที่แน่นอนจากภาครัฐที่ถือเป็นตัวแทนของประชาชน ทั้งยังทำให้เกิดความบกพร่องในการบังคับใช้ และขาดสภาพบังคับทางกฎหมาย อีกทั้งการควบคุมหรือกำหนดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนโดเมนเนมในปัจจุบัน แม้ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและการต่ออายุ

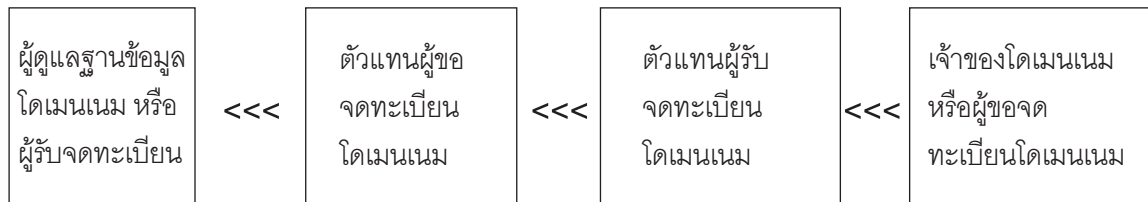
⁴ สรพงษ์ อุณนาภิรักษ์, สารานุกรมเกี่ยวกับโดเมนเนม, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์งาน, 2544), น. 35-36.

⁵ ระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. 2554 ข้อที่ 26

โดเมนเนมได้มีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ตามความเหมาะสมและตามความเห็นควรของแต่ละบริษัท ซึ่งเป็นการกำหนดโดยภาคเอกชนและมีอัตราค่าธรรมเนียมไม่เท่ากัน โดยไม่มีราคากลางอันเป็นค่าธรรมเนียมที่เป็นมาตรฐานหรือควบคุมโดยภาครัฐ ซึ่งโดยหลักจะยึดอัตราของบริษัทที่รับผิดชอบที่เป็นศูนย์กลางในการรับจดทะเบียนโดเมนเนม .th ของประเทศไทย

ปัจจุบันผู้ขอจดทะเบียนโดเมนเนมสามารถติดต่อกับผู้รับผิดชอบโดเมนเนมได้โดยตรง แต่ด้วยความยุ่งยากด้านเอกสาร ภาษา ความสะดวกสบายในการดำเนินการติดต่อ ทำให้เกิดการรับบริการจดทะเบียนโดเมนเนมผ่าน “ตัวแทน” คือ ผู้ให้บริการจดทะเบียนโดเมนเนม (Registrar⁶ หรือ

Reseller⁷) ซึ่งจะติดต่อไปยังผู้ดูแลฐาน ข้อมูลโดเมนเนม (Registry⁸) แต่การจดทะเบียนผ่านตัวแทน เจ้าของโดเมนเนมจำเป็นต้องตรวจสอบและควบคุมเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนและการชำระเงิน เพื่อให้ปรากฏชื่อเจ้าของโดเมนเนมเป็นผู้มีชื่อในใบเสร็จหรือใบเรียกเก็บเงินอันเป็นต้นฉบับที่ได้รับมาจาก Registry⁹ ซึ่งหากปรากฏชื่อตัวแทนในสายตาของ Registry แต่กลับเป็นของตัวแทนผู้ขอจดทะเบียนโดเมนเนม เพราะชื่อในใบเรียกเก็บเงินอันเป็นต้นฉบับที่ออกให้กับผู้ขอจดทะเบียน ปรากฏเป็นชื่อของบริษัทตัวแทน ทำให้บริษัทตัวแทนหรือผู้ที่รับจัดทำเว็บไซต์มีสิทธิ์ในโดเมนเนม

ภาพที่ 1 การบรรยายระบบการดำเนินการติดต่อขอจดทะเบียนโดเมนเนม¹

⁶ ผู้ให้บริการจดทะเบียนโดเมนเนมเป็นผู้ได้รับสิทธิ์ในการรับจดทะเบียนโดเมนเนมอย่างเป็นทางการ โดยหนึ่ง registrar อาจจะได้รับสิทธิ์จดทะเบียนได้มากกว่า 1 สกุล

⁷ ตัวแทนจำหน่ายของ Registrar

⁸ ผู้ดูแลฐานข้อมูลโดเมนเนม (สกุลใดสกุลหนึ่งหรือหลายสกุล) และให้บริการระบบโดเมนเนมทำให้ระบบโดเมนเนมของสกุลนั้น ๆ ใช้งานได้ เช่น ที.เอช.นิค ผู้ให้บริการจดทะเบียนโดเมนเนมอย่างเป็นทางการของ .th

⁹ การอธิบายขั้นตอนการติดต่อขอจดทะเบียนโดเมนเนมโดยผู้เขียน

บทวิเคราะห์

จากการศึกษาพบว่า ยังมีปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และการคุ้มครองการจดทะเบียนโดเมนเนมในหลายประการ ผู้วิจัยจึงขอสรุปปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้น ดังนี้

ประการแรก ปัญหาการไม่มีกฎหมายในการพิจารณาเจตนาของผู้จดทะเบียนโดเมนเนม โดยสุจริตตามที่ได้กล่าวไปในข้างต้น การปรากฏเครื่องหมายทางการค้าทางโลกอินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นที่ต้องอาศัยโดเมนเนมในการอ้างอิง แสดงตัวตน แต่ทว่าชื่อทางโดเมนเนมนั้นหาใช่เครื่องหมายทางการค้า ทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่เจ้าของเครื่องหมายทางการค้าประสงค์จะจดทะเบียนโดเมนเนมในชื่อทางการค้าของตน แต่กลับไม่สามารถจดทะเบียนได้ เนื่องจากมีบุคคลอื่นนำชื่อดังกล่าวไปใช้กับการจดทะเบียนโดเมนเนมของตนแล้ว ทำให้ผู้ที่เป็นเจ้าของที่แท้จริงในเครื่องหมายการค้าดังกล่าวกลับไม่มีสิทธิและไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิในการจดทะเบียนโดเมนเนม

การละเมิดชื่อทางโดเมนเนมมีด้วยกัน 2 ประเภทคือ การละเมิดโดยวิธีการไซเบอร์สควอตติ้ง (Cybersquatting)¹⁰ เป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากโดเมนเนม โดยการตั้งใจที่จะจดทะเบียนโดเมนเนมให้เหมือนหรือคล้ายกับชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้าหรือชื่อของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียน โดยตนไม่มีสิทธิหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ให้เจ้าของโดเมนเนมลงทุน

ในการซื้อโดเมนเนมดังกล่าวนั้นกลับไปเป็นของตนเอง มีเช่นนั้นอาจทำให้ต้องเสี่ยงต่อการสูญเสียโดเมนเนมนั้น หรืออาจเสี่ยงต่อการเสียชื่อเสียงจากการที่ถูกนำชื่อเหล่านั้นไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ส่วนอีกประเภทคือ การละเมิดโดยวิธีการไซเบอร์ไพเรท (Cyberpirate)¹¹ หมายถึง การลวงให้คนเข้ามายังเว็บไซต์ของตน ซึ่งจดทะเบียนโดเมนเนมไว้โดยใช้ในลักษณะเปลี่ยนแปลงตัวอักษรบางตัวเพื่อให้เกิดการสับสนหลงผิด หรือใช้ชื่ออื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือเหมือนกับชื่อเดิมที่ได้จดทะเบียนโดเมนเนมไว้ก่อนแล้ว อย่างไรก็ตาม ทั้งสองกรณีข้างต้นเป็นคนละประเภทกับการจดทะเบียนโดเมนเนมเพื่อการลงทุน เป็นการคิดค้นหาชื่อใหม่ที่น่าสนใจจากความคิดสร้างสรรค์และไม่ละเมิดสิทธิของผู้ใดหรือทำให้ใครเสียหาย แล้วนำมาขายในตลาดการค้าโดเมนเนม อันเป็นธุรกิจอีกประเภทหนึ่งที่ชอบธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย เพราะโดเมนเนมที่ดีนั้นนอกจากจะสามารถทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถจดจำชื่อได้ อีกทั้งสามารถนำมาขายได้ด้วยวิธีการประมูลหรือเสนอขายโดยวิธีตรง เป็นการจดทะเบียนโดเมนเนมเพื่อลงทุนอันเป็นการคิดค้นหาโดเมนเนมใหม่ด้วยความรู้ ความสามารถ ความสร้างสรรค์ของผู้จดทะเบียนโดเมนเนมเอง ซึ่งบุคคลจำพวกนี้เป็นผู้มีเจตนาสุจริต ซึ่งเรียกว่า ไซเบอร์เวสเตอร์ (Cyberinvestor)¹² ที่ประกอบอาชีพธุรกิจจากอินเทอร์เน็ตแต่ปราศจากกฎหมายคุ้มครอง

¹⁰ เอกสารประกอบการเสวนาวิชาการเกี่ยวกับโดเมนเนม “th สุโอกาสทางธุรกิจที่ยั่งยืน” จัดโดย มูลนิธิศูนย์สารสนเทศเครือข่ายไทย (ทีเอชเน็ต) ณ ห้องประชุมชั้น 1 สโมสรนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฯ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ.2561 (ค.ศ. 2018).

¹¹ เพิ่งอ้าง.

¹² เพิ่งอ้าง.

ประการที่สอง ปัญหาการไม่มีหลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนโดเมนเนมและหน่วยงานที่รับผิดชอบโดเมนเนม เนื่องจากโลกอินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนเป็นพื้นที่สาธารณะที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ จึงควรมีการกำกับดูแลเพื่อวางหลักเกณฑ์แนวทางการบังคับใช้และคุ้มครอง ซึ่งควรเป็นหน้าที่ของการใช้อำนาจอรัฐในการกำกับดูแล เนื่องจากการจดทะเบียนโดเมนเนมถูกดำเนินการโดยหน่วยงานภาคเอกชนปราศจากหน่วยงานรัฐเข้ามากำกับดูแล

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดเมนเนมคือ บริษัททีเอ็นไอซี จำกัด (Thailand Network Information Center; THNIC Co., Ltd.) ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตโดเมนและนโยบายการจดทะเบียนโดเมนเนม อย่างไรก็ตามด้วยสถานะของหน่วยงานที่มีสถานะเป็นภาคเอกชนทำให้ระเบียบและขั้นตอนการจดทะเบียนที่ถูกกำหนดและออกโดยภาคเอกชน สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้เสมอ ส่งผลให้หลักเกณฑ์ในการจดทะเบียนโดเมนเนมไม่มีความแน่นอน และวัตถุประสงค์ในการกำหนดหลักเกณ์ที่ย่อมเป็นไปเพื่อผลประโยชน์หรือผลกำไรของภาคเอกชนเป็นหลัก หาได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมไม่

จากการสัมภาษณ์นางสาวภาวิณี นครพัฒน์ นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย กรมทรัพย์สินทางปัญญา และนายกฤษณพงศ์ อังกุลดี¹³ นิติกร สำนักกฎหมาย กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ให้ข้อมูลเชิง

วิชาการไว้ว่า โดยหลักแล้วการจดทะเบียนโดเมนเนมจะมีการรับผิดชอบตามตัวแทนจำหน่าย ซึ่งโดเมนเนมจะถูกตรวจสอบโดย THNIC แต่ด้วยความที่โดเมนเนมอาจมีความซ้ำซ้อนกับชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้า หรือชื่อของบุคคลอื่นทำให้แม้จะมีการตรวจสอบในระบบ WHOIS ก็ไม่สามารถป้องกันหรือคุ้มครองการใช้โดเมนเนมซ้ำกับชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้า หรือชื่อของบุคคลอื่นได้ เพียงแต่การตรวจสอบผ่านระบบ WHOIS จะสามารถตรวจสอบความซ้ำซ้อนของโดเมนเนมที่กำลังจะจดทะเบียนกับโดเมนเนมที่ได้มีการจดทะเบียนไว้ก่อนแล้วเท่านั้น ดังนั้น การตรวจสอบเบื้องต้นจึงมีหลายหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการตรวจสอบชื่อโดเมนของ THNIC โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. การตรวจสอบความซ้ำซ้อนกันของโดเมนเนมกับชื่อทางการค้า ซึ่งในปัจจุบัน THNIC ได้ตรวจสอบผ่านสำนักทะเบียนธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
2. การตรวจสอบความซ้ำซ้อนกันของโดเมนเนมกับชื่อเครื่องหมายการค้า ซึ่งปัจจุบัน THNIC ได้ตรวจสอบผ่านกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนของแผนกเครื่องหมายการค้า
3. การตรวจสอบความซ้ำซ้อนกันของโดเมนเนมกับชื่อของบุคคลอื่น ซึ่งปัจจุบัน THNIC ได้ตรวจสอบผ่านกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

¹³ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2561 ณ กรมทรัพย์สินทางปัญญา

เห็นได้ว่าการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของ โดเมนเนมต้องอาศัยการตรวจสอบจากหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานทะเบียนธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กรมทรัพย์สินทางปัญญาในส่วนของการเครื่องหมายการค้า หรือกรมการปกครอง ซึ่งขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น โดยปราศจากหน่วยงานที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของภาครัฐที่จะเข้ามาเอื้อประโยชน์ และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน รวมทั้งเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมฐานข้อมูลโดเมนเนมที่ได้รับการจดทะเบียนในประเทศไทย อันเป็นการป้องกันการละเมิดโดเมนเนมอย่างมีประสิทธิภาพอีกทางหนึ่ง

ประการสุดท้าย ปัญหาการไม่มีกฎหมายเข้ามาควบคุมค่าธรรมเนียมและคุ้มครองความเป็นเจ้าของโดเมนเนม โดยค่าธรรมเนียมโดเมนเนมคือ อัตราค่าธรรมเนียมเรียกเก็บตามประเภทสกุลโดเมนเนมที่กำหนดไว้ โดยมีการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเป็นรายปี เป็นการชำระเพื่อเปิดให้บริการและรักษาสถานภาพโดเมนเนม ซึ่งครอบคลุมตามระยะเวลาที่ตกลง กล่าวคือ อัตราค่าธรรมเนียมจะเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับระยะเวลาในการคุ้มครองโดเมนเนม

ปัจจุบันการจดทะเบียนจากผู้รับจดทะเบียนโดเมนเนมเป็นการดำเนินการของภาคเอกชน ซึ่งสามารถเป็นผู้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดเมนเนม โดยเป็นการกำหนดที่ปราศจากการควบคุมอัตราค่าธรรมเนียมจากภาครัฐ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการเป็นเจ้าของโดเมนเนม เนื่องจากในทางปฏิบัติแล้วผู้เป็นเจ้าของโดเมนเนมที่คิดค้น สร้างสรรค์โดเมนเนมเพื่อใช้ในกิจการทางการค้าหรือใช้กับเครื่องหมายทางการค้า มักจะมีผู้ใช้ที่ดำเนินการในส่วนของการจดทะเบียนโดเมนเนม กล่าวคือ ผู้ที่เป็น

เจ้าของโดเมนเนมมักจะมอบอำนาจให้ลูกจ้างหรือบุคลากรที่อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นผู้ขอจดทะเบียนโดเมนเนมและสร้างเว็บไซต์ ซึ่งส่วนมากบริษัทบริหารจัดการเว็บไซต์เหล่านี้ นอกจากบริหารจัดการในส่วนของการออกแบบเว็บไซต์แล้วยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนติดต่อประสานงานเกี่ยวกับเรื่องการไปติดต่อเพื่อขอจดทะเบียนโดเมนเนม

ตัวแทนเจ้าของโดเมนเนมหรือบริษัทบริหารจัดการเว็บไซต์ที่เป็นตัวแทนในการติดต่อขอจดทะเบียนกับบรรดา Registrar หรือ Reseller ได้ใช้ชื่อของตนเองเข้าแสดงถึงความเป็นเจ้าของโดเมนเนม เพื่อจดทะเบียนโดเมนเนม ส่งผลให้ชื่อที่ปรากฏอยู่ในเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เป็นชื่อของบริษัทบริหารจัดการเว็บไซต์ เพราะเป็นผู้ติดต่อขอจดทะเบียนโดเมนเนมโดยตรง รวมถึงได้แสดงออกซึ่งความเป็นเจ้าของสิทธิ์ในโดเมนเนม และนำสิทธิ์ในความเป็นเจ้าของโดเมนเนมภายใต้ชื่อของตนเองมาต่อรองกับผู้เป็นเจ้าของโดเมนเนมที่แท้จริงเมื่อมีความต้องการต่ออายุโดเมนเนม และเจ้าของโดเมนเนมไม่สามารถยกข้อต่อสู้ถึงความเป็นเจ้าของโดเมนเนมได้ เนื่องจากในสายตาของ Registrar หรือ Reseller ผู้เป็นเจ้าของโดเมนเนมหาใช่เจ้าของที่แท้จริง และด้วยค่าธรรมเนียมที่เอกชนสามารถกำหนดได้เอง จึงมีการเรียกร้องอัตราค่าธรรมเนียมไว้สูง ปราศจากการควบคุมและกำกับดูแล ทำให้เอกชนมีอำนาจในการกำหนดค่าธรรมเนียมตามอำเภอใจในราคาสูงเกินควร เพื่อนำมาแสวงหากำไรจากการต่ออายุโดเมนเนม ทำให้เจ้าของโดเมนเนมที่แท้จริงต้องได้รับผลกระทบจากการที่ตนอาจมิใช่เจ้าของโดเมนเนมตามที่ปรากฏในเอกสารใบเรียกเก็บเงิน เพราะเอกสารในการจดทะเบียนโดเมนเนมที่ติดต่อกับ Registry ที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้นั้นเป็นเอกสาร

ที่ทำในนามของตัวแทนหรือบริษัทจัดทำเว็บไซต์
หาซื้อชื่อเจ้าของโดเมนเนมที่แท้จริงไม่

จากการสัมภาษณ์นายภาคภูมิ ไตรพัฒน์¹⁴
กรรมการการบริหาร บริษัทที่เอชเนคจำกัด ได้ให้
ความเห็นถึงปัญหาค่าธรรมเนียมและความเป็น
เจ้าของโดเมนเนม หากจะกล่าวถึงต้องมองและ
แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น กล่าวคือ ประเด็นแรกเป็น
ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดค่าธรรมเนียมในการจด
ทะเบียนโดเมนเนม เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหา
ลำดับรองอันเกี่ยวกับการควบคุมค่าธรรมเนียมหรือ
อัตราการบริการจดทะเบียนโดเมนเนม เนื่องจากการ
จดทะเบียนจากผู้ซึ่งได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการ
มักจะมีการประกาศราคาเป็นสาธารณะอยู่แล้ว และ
โดยหลักแล้วเอกชนสามารถปรับเปลี่ยนราคาตาม
ความเหมาะสมภายใต้การตกลงกันของคู่กรณี ส่วน
กรณีที่ผู้รับจดทะเบียนโดเมนเนมเพิ่มราคาในการต่อ
อายุโดยไม่ชอบ อาจจะเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ
เช่น เกิดจากการไม่เข้าใจกันหรือตกลงกันไม่ได้ของ
คู่กรณี หรือมีเจตนาไม่สุจริตของผู้รับจดทะเบียน
ซึ่งหากจะมีกฎหมายเข้ามาควบคุมค่าธรรมเนียมที่
กำหนดไว้ถือว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสม แต่ควรปรากฏ
ในรูปแบบของอัตราค่าธรรมเนียมทางเลือกภายใต้
อัตราที่เหมาะสม เช่น ไม่ควรเกิน 1,000 บาท
ต่อปี เป็นต้น แต่จะมีใช้การระบุเฉพาะเจาะจงหรือ
กำหนดค่าธรรมเนียมตายตัว เช่น 550 บาทเท่านั้น
 เป็นต้น เพราะจะเป็นการปิดกั้นเสรีภาพในการ
ดำเนินธุรกิจจนเกินสมควร

สำหรับประเด็นที่สองเป็นปัญหาเกี่ยวกับ
ความเป็นเจ้าของโดเมนเนม ในทางปฏิบัติแล้ว
ผู้เป็นเจ้าของโดเมนเนมที่คิดค้น สร้างสรรค์โดเมนเนม

เพื่อใช้ในกิจการทางการค้าหรือใช้กับเครื่องหมาย
ทางการค้าของตนจะมีผู้ใช้ที่ดำเนินการในส่วนของ
การจดทะเบียนโดเมนเนม กล่าวคือ ผู้ที่เป็นเจ้าของ
โดเมนเนมมักจะมอบอำนาจให้ลูกจ้างหรือบุคลากร
ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาไปดำเนินการจดทะเบียนและ
สร้างเว็บไซต์เพื่อให้เกิดเว็บไซต์มาใช้ในการดำเนิน
ธุรกิจ และบุคลากรที่ได้รับมอบหมายยังไม่มี
ความรู้ความสามารถมากเพียงพอที่จะออกแบบทำ
เว็บไซต์ได้ จึงไปติดต่อกับบริษัทจัดทำเว็บไซต์ ซึ่ง
ส่วนมากบริษัทจัดทำเว็บไซต์เหล่านี้จะรับจัดทำ
ในส่วนของการออกแบบเว็บไซต์เป็นหลัก นอกจากนี้
ยังทำหน้าที่ให้เช่าหรือติดต่อผู้ให้เช่าพื้นที่การ
ใช้สร้างเว็บไซต์บนโลกอินเทอร์เน็ต รวมถึงการทำ
หน้าที่รับประสานงานเกี่ยวกับเรื่องการไปติดต่อ
เพื่อขอจดทะเบียนโดเมนเนม ส่งผลให้ชื่อที่ปรากฏ
อยู่ในเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เป็นชื่อของบริษัทรับ
จัดทำเว็บไซต์ เพราะเป็นผู้ติดต่อขอจดทะเบียน
โดเมนเนมโดยตรงกับ Registrar หรือ Reseller
รวมถึงการแสดงออกซึ่งความเป็นเจ้าของสิทธิ์ใน
ชื่อโดเมนดังกล่าวเป็นของผู้รับจัดทำเว็บไซต์หรือ
ตัวแทนรับจดทะเบียนโดเมนเนมโดยจะแบ่งการ
อธิบายเป็นอีกสองประเด็นย่อย ดังนี้

การจดทะเบียนโดเมนเนม .th ซึ่งเป็น
โดเมนเนมระดับประเทศ ccTLD : Country Code
Top-Level Domain การจดทะเบียนโดเมนเนม
ผ่าน THNIC เพื่อให้ได้สกุลโดเมนเนมประเภท .th
จะมีการตรวจสอบในเบื้องต้น โดยเป็นการยืนยัน
ทางเอกสารในการขอจดทะเบียนโดเมนเนมเป็น
หลัก ซึ่งมีการควบคุมและตรวจสอบในเบื้องต้นว่า
ชื่อดังกล่าวมีการใช้ในกิจการทางการค้าจริงและ

¹⁴ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ.2561

ไม่เป็นการกระทำ Cybersquatting และนอกจากนี้ โดเมนเนมดังกล่าวจะต้องตรงกับชื่อองค์กรและหน่วยงาน หรือชื่อย่อขององค์กรและหน่วยงาน ซึ่งเป็นนโยบายที่ศูนย์สารสนเทศเครือข่ายไทยได้ กำหนดและควบคุม เพื่อให้มีกระบวนการคัดกรอง โดเมนเนมไม่ให้ไปละเมิดหรือทำให้ชื่อทางการค้า ชื่อ เครื่องหมายการค้า หรือชื่อของบุคคลอื่นได้รับความเสียหาย และเป็นการป้องกันปัญหาข้อพิพาททาง โดเมนเนมในเบื้องต้น และการจดทะเบียนโดเมนเนม ระดับสากล gTLD : General Top-Level Domain เช่น .com, .net, .org เป็นต้น เป็นการจดทะเบียน โดเมนเนมโดยผ่าน Registrar หรือ Reseller เพื่อให้ได้สกุลโดเมนเนมประเภท .com, .net, .org ฯลฯ ซึ่งปัจจุบันมีมากกว่า 2,000 สกุล และมี Registry Operator ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการและอนุมัติสกุล โดเมนเนมดังกล่าวข้างต้น กระจายตัวอยู่ทั่วทุกมุมโลก ซึ่งการจดทะเบียนโดเมนเนมสกุลเหล่านี้สามารถ จดทะเบียนโดเมนเนมได้ง่ายและสะดวก เพียงแค่นำ คำขอจดทะเบียนโดเมนเนม โดยส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารหรือหลักฐานเพื่อยืนยันการมีตัวตน หรือการประกอบธุรกิจอันเกี่ยวข้องกับโดเมนเนม ดังกล่าวข้างต้น ทำให้เกิดปัญหาการใช้ชื่อโดเมน ที่ไปละเมิดหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายทางการค้า หรือชื่อของบุคคลอื่น เพราะขาดระบบการดำเนินการคัดกรองในการ ป้องกันปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับโดเมนเนม จึงเป็น ช่องทางให้ผู้ที่ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากโดเมนเนม ในการทำ Cybersquatting เพื่อซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือเช่าโดเมนเนมดังกล่าว

ข้อเท็จจริงที่ได้กล่าวไปในข้างต้นเกี่ยวกับการ จดทะเบียนโดเมนเนมล้วนแล้วแต่ไม่ปรากฏ หลักเกณฑ์ในการคุ้มครองความเป็นเจ้าของโดเมนเนม

เนื่องจากในทางปฏิบัติเป็นไปได้ยากที่จะสืบค้น เพื่อหาผู้ที่เป็นเจ้าของโดเมนเนมที่แท้จริง แม้ระบบ การจัดการของ .th จะมีความรัดกุมและมีการตรวจสอบทางเอกสารในเบื้องต้นเพื่อไม่ให้ Registrar หรือ Reseller ใช้ชื่อตนมาจดทะเบียนโดเมนเนม แต่ไม่สามารถตรวจสอบลึกเข้าไปถึงบริษัทบริหารจัดการ เว็บไซต์ที่อาจใช้ชื่อของตนเป็นผู้ติดต่อขอโดเมน เนม เพื่อแสดงสิทธิ์ในการบริการและติดต่อเกี่ยวกับ โดเมนเนมในระยะแรกอาจเป็นไปได้เพื่อความสะดวก ในการทำงาน การยื่นเอกสาร แต่ต่อมาหากมีการ ติดต่อกับโดเมนเนม ผู้รับจดทะเบียน (Registrar) จะติดต่อไปยังบุคคลที่ได้ให้ข้อมูลไว้ในขณะ จดทะเบียนโดเมนเนม ซึ่งหากไม่ใช่เจ้าของ โดเมนเนมอย่างแท้จริงอาจทำให้บริษัทรับออกแบบ เว็บไซต์อ้างอิงความเป็นเจ้าของโดเมนเนมในการ แสวงหาผลประโยชน์จากเจ้าของโดเมนเนมที่แท้ จริงได้

ข้อเสนอแนะ

จากที่กล่าวแล้วในข้างต้นถึงปัญหาของการ ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และการคุ้มครอง การจดทะเบียนโดเมนเนม ดังนั้น ผู้เขียนเห็นควร จัดให้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองโดเมนเนม ซึ่งยึด โยงหลักเกณฑ์จากการมีพระราชบัญญัติโดเมนเนม ตามราชอาณาจักรเดนมาร์กและสาธารณรัฐ ฟินแลนด์ ได้แก่ Act on Internet Domains Specifically Allocated to Denmark Danish Act on Internet Domains ของราชอาณาจักรเดนมาร์ก และ Domain Name Act ของสาธารณรัฐฟินแลนด์ โดยปรับเนื้อหาตามสหรัฐอเมริกา ราชอาณาจักร เดนมาร์ก และสาธารณรัฐฟินแลนด์ ซึ่งเนื้อหาสาระ ของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติโดเมนเนม ในการ แก้ไขปัญหาให้ครอบคลุมถึงโดเมนเนมที่ได้ยื่นขอ

จดทะเบียนโดเมนเนมไว้ก่อนที่จะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโดเมนเนม เนื่องจากโดเมนเนมเหล่านั้นยังอยู่ระหว่างดำเนินการมีผลบังคับใช้โดยชอบ โดยให้เริ่มต้นเข้าสู่ระบบเมื่อมีการจดทะเบียนต่ออายุโดเมนเนมในครั้งถัดไป ดังนั้น เมื่อมีการจดทะเบียนโดเมนเนมโดยการต่ออายุโดเมนเนม บรรดาโดเมนเนมที่เคยจดทะเบียนใช้โดเมนเนมไปแล้วต้องเข้าระบบโดยผ่านการคัดกรองจากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมอบอำนาจหน้าที่ให้ “สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์”¹⁵ เข้ามาควบคุมเพื่อบังคับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองโดเมนเนม และจัดให้มีการประมูลเพื่อค้นหาชื่อโดเมนเนมที่จะเข้ามาเป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือ ETDA มีภารกิจสำคัญในการศึกษาและวิจัยสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเป็นหน่วยงานที่เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของภาครัฐที่มีความเป็นกลางในการรับจดทะเบียน พร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับโดเมนเนมแก่ประชาชนในเบื้องต้น

นอกจากนี้ควรเพิ่มรายละเอียดในการกรอกแบบฟอร์มการขอจดทะเบียนโดเมนเนมโดยจัดให้มีการระบุวัตถุประสงค์ในการจดทะเบียนโดเมนเนม และระบุข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับที่มาของชื่อโดเมนเนม เพื่อให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นและอนุมัติในเบื้องต้น โดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการ

พิจารณาเจตนาของผู้จดทะเบียนโดเมนเนมโดยสุจริต อันเป็นการถ่วงดุลและป้องกันปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนของโดเมนเนม อีกทั้งเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้อำนาจผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับโดเมนเนมสามารถยื่นคำคัดค้านโดเมนเนมที่ได้ยื่นขอจดทะเบียนไว้ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและป้องกันการซ้ำซ้อนของโดเมนเนม และเนื่องจากการพิจารณาเจตนาของผู้จดทะเบียนโดเมนเนมนั้นยังคงเป็นดุลพินิจ ปราศจากความแน่นอนชัดแจ้ง จึงต้องมีแนวทางการใช้ดุลพินิจการป้องกันการจดทะเบียนโดเมนเนมที่ซ้ำซ้อนหรือมีเจตนาที่ไม่สุจริต

สำหรับความชัดเจนในการเริ่มต้นคุ้มครองชื่อโดเมนเนมให้เริ่มคุ้มครองนับตั้งแต่นายทะเบียนของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จดทะเบียนโดเมนเนมในฐานข้อมูล ส่วนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดเมนเนมให้อยู่ในลักษณะของอัตราทางเลือกโดยออกเป็นประกาศกระทรวงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์

อย่างไรก็ตาม การให้ผู้ชนะการประมูลเข้ามาจัดการดูแลควบคุมโดเมนเนมมีความจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลรายชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้า และชื่อของบุคคลรวบรวมไว้ เพื่อเป็นฐานข้อมูลกลางที่สามารถตรวจสอบได้ภายใต้การดูแลของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐในการออกกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการจดทะเบียนโดเมนเนม ดังนั้น การที่สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จะเข้ามามีบทบาทในการเป็นตัวแทนของภาครัฐเพื่อจัดการดูแลนั้น ผู้เขียนเห็นควรศึกษาแนวทางการรวบรวมฐานข้อมูล

¹⁵ จากการศึกษาวัตถุประสงค์และภารกิจของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้เขียนเห็นว่ามีความสอดคล้องกับการรับจดทะเบียนและกำกับดูแลโดเมนเนมมากที่สุด

เครื่องหมายการค้าจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ชื่อบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจากสำนักทะเบียนธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และ นามสกุลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการตรวจสอบชื่อทางการค้า ชื่อเครื่องหมายการค้า และชื่อของบุคคลไว้ อีกทั้งโดเมนเนมมีมูลค่า สามารถสร้างรายได้

และกำไรอย่างมหาศาล จึงเห็นควรที่จะมีการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการโอนสิทธิ์ในโดเมนเนมไปยังบุคคลภายนอกได้ในทำนองเดียวกันกับการโอนสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้าเพื่อให้เกิดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอน และสามารถแสวงหาประโยชน์จากโดเมนเนมได้โดยชอบด้วยกฎหมายที่ควรศึกษาเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

References

- Amonpinyokeat, P. (2001). *"Law Protect of Domain Names on Internet."* (Master's thesis) Faculty of law, Thammasat University. (in Thai)
- Limpattamapanee, C. (1997, April 30). "1 Decade of Thai Internet "Thainic"." *Thairath*. (in Thai)
- Ounnapirok, S. (2001). *"Knowledge about Domain Names."* Bangkok: Print Work Limited Partnership. (in Thai)
- Thai Network Information Center Foundation (THNIC) Academic Seminar on Domain Names *".th to sustainable business opportunities."* 21 August 2018. (in Thai)
- Thai Webmaster Association. *"Website what is it?"* Retrieved October 19, 2018, from <https://www.webmaster.or.th/website>. (in Thai)